

DVANAESTA INTERFAKULTETSKA KONFERENCIJA PRAVNIH FAKULTETA JUGOSLAVIJE

Od 27. do 29. maja 1965. godine u Nišu je održana XII inter fakultetska konferencija pravnih fakulteta.

Odluka o održavanju konferencije u Nišu doneta je još na jedanaestoj konferenciji koja je održana 1963. godine u Novom Sadu.

Inter fakultetska konferencija pravnih fakulteta u Nišu, dolazi kao prva ovakve vrste u Nišu posle osnivanja niških fakulteta.

Stalni sekretarijat Inter fakultetske konferencije između XI i XII konferencije razmatrao je čitav niz problema i pitanja značajna za sve pravne fakultete u zemlji. Zajednički stavovi zauzeti na sastancima Stalnog sekretarijata u praksi pokazali su, da je za savremeni razvitak visokog školstva i sistem samoupravljanja na njima neophodna što češća i što uža saradnja istorodnih fakulteta.

Tako, sastanci Stalnog sekretarijata održani u Splitu oktobra 1964, u Ljubljani, Sarajevu i Nišu 1965. godine u stvari značili su kako rešavanje tekućih pitanja i problema pravnih fakulteta, tako i praktičnu pripremu Dvanaeste inter fakultetske konferencije.

Dnevni red XII konferencije bio je utvrđen još na sastanku Stalnog sekretarijata u januaru 1965. god. u Ljubljani i to:

1. Efikasnost studija na pravnim fakultetima,
2. Problemi naučnoistraživačkog rada na fakultetima i
3. Finansiranje fakulteta.

U okviru prve teme — Efikasnost studija na pravnim fakultetima (referenti su bili sa beogradskog Pravnog fakulteta) kao i u diskusiji po istoj istaknuto je, da se na pravnim fakultetima oseća sve veći priliv studenata koji premašuje kadrovske i materijalne mogućnosti fakulteta. U tom cilju, preporučeno je da se postepeno uvode selektivne mere, kao što su kvalifikacioni ispiti i sl.

Konferencija je preporučila, da se teži ka ujedinjavanju uslova za upis na fakultet, kao i da se izgradi odgovarajuća metodologija ispita. Kao selektivne mere preporučeno je, da se već krajem prvog semestra (kolokvijumima, testovima i sl.) udalje oni studenti koji se nisu upisali na fakultet sa ozbiljnom namerom da studiraju.

Konferencija je ukazala i na potrebu utvrđivanja nastavnih planova pravnih fakulteta u Jugoslaviji sa određenim minimumom obaveznih predmeta za sve smerove.

U pogledu režima studija preporučeno je fakultetima da se što striktnije primeni načelo „godina za godinu“, pošto je utvrđeno da je odstupanje od toga načela negativno uticalo na efikasnost studija.

Isto tako preporučeno je da se u nastavu pored predavanja uvode i drugi oblici kao što su vežbe (teorijske, praktične i terenske), seminari, grupne i individualne konsultacije.

Posebno bi trebalo obratiti pažnju na usavršavanje metoda ispita, te bi u tom cilju bilo potrebno da se prošire svi oni oblici koji bi pozitivno delovali na bolji uspeh studenata.

Kao mera, koja bi dosta doprinela efikasnosti studija, prema zaključcima konferencije, trebalo bi da bude saradnja sa stručnjacima u praksi. Sa vanrednim studentima bi trebalo organizovati dopunske nastave u vidu seminara pismenih radova.

Uzajamna saradnja pravnih fakulteta, kao i povećana odgovornost nastav-

nika i studenata u njihovom radu, prema zaključcima konferencije trebalo bi da doprinose daljem razvoju efikasnosti studija.

U pogledu naučnoistraživačkog rada po kome je referat podneo prof. dr Ferdo Čulinović sa Pravnog fakulteta u Zagrebu, posle opsežne diskusije konferencija je zaključila, da je naučni rad sastavni deo i preduslov svih oblika rada na pravnim fakultetima. Analizirajući uslove za naučni rad na pravnim fakultetima, konferencija je došla do zaključka, da sadašnja organizacija i sistematizacija radnih mesta, kao i način dodele sredstava, ne omogućuje pravnim fakultetima da izvršavaju svoje osnovne funkcije.

Zato u cilju daljeg unapređivanja naučnog rada na fakultetima neophodno je da se pronađu takve proporcije u formiranju i raspodeli dohotka, koje bi omogućile sigurniji razvoj nastavne i naučne delatnosti.

Posebno organizovanje naučnog rada dalo je značajne podsticaje ostvarivanju naučnih rezultata. Ali, organizaciono izdvajanje naučnog rada iz osnovne fakultetske delatnosti ne bi moglo da obezbedi potrebnu naučnu aktivnost na unapređenju nastave, kao i uzdizanju naučnog podmlatka na fakultetima i pomoći talentovanim studentima.

Konferencija je u vezi s tim zaključila, da je bila štetna tendencija, koja je ograničavala naučni rad i ukidala organizacione jedinice naučnog rada na fakultetima, što nije bilo u skladu sa daljim razvitkom naučnog rada na fakultetima niti sa smernicama Rezolucije Savezne skupštine o naučno-istraživačkom radu.

Od posebnog značaja na pravnim fakultetima trebalo bi da bude pronalaznje svih onih oblika koji bi išli ka stimulisanju naučnog rada na fakultetu, za čvršće vezivanje i podsticanje nastavnika u izvođenju naučnog rada na fakultetima. U skladu s tim, istaknuta je potreba za stvaranje šire mogućnosti u primeni naučnih rezultata u društvenoj praksi.

Povodom finansiranja fakulteta konferencija je ukazala na sledeće:

Novi sistem finansiranja, koji se primenjuje relativno kratko vreme otvorio je niz novih problema u ovoj oblasti.

Postoji neadekvatnost finansiranja u skladu sa postavljenim zadacima i očekivanim rezultatima.

Prelazak ovih ustanova sa sistema budžetiranja na sistem raspodele, stvorio je nove poteškoće, koje su stvorile i neodložne potrebe pronalazjenja i uvođenja objektivnih merila i kriterijuma kod dodele sredstava.

Kod finansiranja pokazao se nedostatak jednog mehanizma po kome bi se sredstva prilagođavala variranju kvaliteta i kvantiteta rada. Konferencija je ukazala na neophodnu potrebu da se usvoji gledište da je postdiplomska nastava redovna delatnost fakulteta, i da se ukoliko postoji i ta nastava organizuje iz redovnih sredstava.

Konferencija se naročito založila za obezbeđenje sredstava u cilju pripremanja budućih kadrova za naučni rad na fakultetima.

Na kraju konferencija je zaključila da je sa zadovoljstvom primila informaciju o pripremi Saveznog zakona o finansiranju školstva, koji bi postavio čvrste temelje za finansiranje visokoškolskih ustanova.

Interfakultetska konferencija pravnih fakulteta Jugoslavije, stavila je u zadatak Stalnom sekretarijatu, da preduzme odgovarajuće mere u cilju osnivanja Zajednice pravnih fakulteta Jugoslavije.

Na kraju treba istaći pažnju, koju su u cilju zaista uspešnog rada konferencije učinile Sreske skupštine u Nišu i Leskovcu, kao i Sreska privredna komora u Nišu.

Prof. dr Dimitrije KULIĆ